

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik száma.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az osztrák delegáció.

Bpest, okt. 29.

Megtörtént a nagy csoda.

A mit még ezelőtt huszonnégy órával lehetetlennek tartott minden politikus, az osztrák parlamentben a pártok egyszerre megjúhászkodtak s keresztül engedték a delegáció megválasztását.

A csehek, kik a nyelvrendelet visszavonása miatt a legelkeseredettebb harczra készültek a Clary kormány ellen, letették egy pillanatra a fegyvert, beszüntették az obstrukciót s nem góditettek akadályt a delegáció megválasztása elé, úgy, hogy a szombati ülésen a Reichsrathnak sikerült az osztrák delegációkat megválasztani.

Hogy történt a dolog, mi vezette a többségben levő pártokat ily váratlan meghátrálásra, többféle verzió kering. Legsűrűbben emlegetik, hogy a király sürgőnyt intézett Jaworskihoz, a jobboldali pártok végrehajtó bizottságának elnökéhez és ebben a sürgönyben azt a határozott kívánságát fejezte ki, hogy a birodalmi gyűlés a legrövidebb idő alatt válassza meg a delegáció tagjait. Jaworsky a sürgöny vétele után azonnal összehívta a végrehajtó-bizottságot és előadván az uralkodó kívánságát, azt indítványozta, hogy a bizottság nevében a képviselőház csütörtöki ülésén indítványt tegyenek, melynek értelmében a delegáció tagjainak megválasztását a legközelebbi, tehát a szombati ülés napirendjére tűzze ki.

Az indítványt a végrehajtó-bizottság elfogadta és egyuttal Jaworskyt bizták meg, hogy az napirendre tűzés indítványát megtegye. Az indítványhoz az összes pártok képviselői hozzájárultak; csak az ifjú csehek kötötték ki azt a feltételt, hogy kikerjék a párt plénáának megválasztását.

Dr. Engels, az ifjú csehek pártjának elnöke, erre összehívta pártját gyűlésre. Ez a pártgyűlés igen zajos volt. A csehek éles támadást intéztek Clary miniszterelnök ellen és szemére vetették, hogy a korona tekintélye mögé bujik.

Hosszu és heves vita után végre elfogadta a párt a delegáció-választás napirendre tűzését s azzal a módosítással, hogy az arra vonatkozó indítványt ne a végrehajtó-bizottság, hanem a képviselőház elnöksége részéről tegyék meg. Így történt aztán, hogy szombaton maga dr. Fuchs elnök tette

meg az indítványt, melyet minden nehézség nélkül elfogadtak.

Az osztrák politikában beállott nevezetes fordulatot tehát az uralkodó közvetlen beavatkozása idézte elő.

A nevezetes ülés lefolyása különben a következő volt:

Bécs, okt. 28.

A Reichsrath mai ülésének első tárgya, a delegátusok megválasztása volt.

Schönerer azt mondja, hogy az a készség, a melylyel a képviselőház belemegy a delegáció megválasztásába, a választás veszélytelen voltára vall, kéri tehát az elnököt, adassa vissza a képviselőknek a padfedőket. (Általános derűtlenség.)

Az elnök válasza után Wolf kijelenti, hogy mivel a németiség cserbenhagyja pártját a delegáció-választások megküldésére irányuló törekvéseiben, pártja tiltakozik ezek ellen a választások ellen.

E nyilatkozatok után a Ház megkezdte a delegáció megválasztását.

A mikor az egyes képviselők szavazó czéduláikat beadták, a Schönerer-pártiak folytonosan közbeszólásokkal sértgették képviselőtársaikat. Többek közt így:

Iro: 40 milliót adtok ágyukért? Hát mi van a galicziai takarékpénztárral? Inkább Scepanovski adja ide a milliókat?

Wolff: A lengyel miniszter eladja a birtokait.

Elnök rendreutasítja Wolffot.

Iro: Jó étvágyat kívánok a budapesti udvari ebédhez!

Wolff: Minden szavazólap 200.000 frt. o. é. örök kár, hogy nincs itt fényképész!

Mikor Nietzsche böhmerwaldi képviselő adja be szavazatát, Wolff elküldi magát:

„Hurra böhmerwaldi német! Most utoljára szavaz itt életében, arról biztosíthatom! Gyalázat a legöregebb és legtapasztaltabb német parlamentáriverstől.”

Nietzsche visszafel: Politikai támadásokat még elértek, de személyes támadásokat visszautasítottok. Öregségem dacára is állok e támadások elébe.

Mikor Wolffot hívják fel a szavazásra, így kiált:

— Vigyen el benneteket az ördög!

A szavazás eredményének kihirdetése után helyre áll a csend. Egy-szerre csak Wolff stentori hangján elkialtja magát:

— Ezeket a delegációválasztásokat ö Felségének meghagyására és parancsára, a melyeket Javorszki lovaghoz küldött, teljesítik.

A csehországi képviselők közül a delegációba megválasztottak: dr. Natl, gróf Sylva-Teruci, dr. Greger Herold, dr. Kramar, dr. Paczak, dr. Funke, dr. Pergelt, dr. Russ, dr. Baernreither.

Dr. Körber igazságügyminiszter felel több interpellációra, a melyet hozzá a morvaországi tüntetések ügyében intéztek. A zsidók kifosztogatásának leírása közben a minisztert a ifjúcsehek többször megszakítják.

A miniszter kiemeli, hogy a hatóságok kötelességüket híven teljesítették, és a csendörök csak a végső szükségben nyultak a fegyverhez.

Brzeznovski: Közönséges gyilkosok.

A miniszter végül kijelenti, hogy a tüntetések tervszerűeknek látszottak és hogy nem csak politikai okokra vezethetők vissza. Igyekezett azokat megakadályozni, de hiába. Intézkedett a tettesek és felbujtók megbüntetése ügyében.

Dacsek indítványára e választ a Ház legközelebb meg fogja vitatni.

Ezután Schöner indítványozza hogy tekintettel arra a tényre, hogy a Ház képtelennek mutatkozott alkotmányos jogai gyakorlásra, osszassák fel és rögtön rendeljék el az új választásokat. (Hangos derűtlenség.) Erre az indítványra csak a három Schönerer-párti adta a szavazatát.

Tekintettel az ünnepekre, a legközelebbi ülést jövő hó 6-ára tűzték ki.

Politikai hir.

Az új országház. Az állandó országházi bizottság és az illetékes szakképviselők Széll Kálmán miniszterelnök elnökele alatt értekezletet tartottak a miniszterelnöki palotában. A miniszterelnök részletesen ismertette az építkezés és berendezkedés jelenlegi stádiumát és a jövő munkálatokat. Az új országháza már 1902-ben át lesz adható rendeltetésének még pedig, a mint azt a miniszterelnök szavaiból a bizottság örömmel hallotta a nélkül, hogy az előirányzott összeget tul kellene lépni.

Katonatisztek és állami tisztviselők.

A törvényhozás még nem is foglalkozott a katonatiszteknek és katonai hivatalnokoknak jövő január elsejétől kezdődő nagy fizetésefölemelésével, osztrák félhivatalosok máris újabb követelésekkel állnak elő.

Igy a Fremdenblatt mai száma, mint a legközelebbi jövő feladatát említi a gyalogezredek kapitányainak államköltségen való lovasítását s ezt azzal akarja megokolni, hogy vagyontalan tisztok eddig is csak a legnagyobb áldozatok árán bírták a lovat beszerezni, ha erre rangjuknál fogva szükségük volt. Ez a katonai részről jövő kívánság annál inkább méltánytalan, mert az új fizetési fokozat szerint, melyet több ízben ismertettünk, éppen a kapitányi fizetések emelkedtek a legnagyobb mértékben: 300 forinttal évenként.

A hadügyi kormány azonkívül azt is tervezi, hogy helyörségből a másikba áthelyezett tisztok költségkódási kölcsön összeget fog kérni a kormányoktól, hogy így az áthelyezéssel járó költségektől az illető tisztet megkímélje.

Ez azonban még nem minden. A bécsi lap szerint némely katonai intézmények reformja, de különösen az újonczutalék és ezzel a hadsereg békelelétszámának felemelése, továbbá javított gyalogsági fegyverrel való felszerelése újabb nagyobb hitel fog szükségessé tenni. Mindez azonban nem jövő évben fog megvalósulni, hanem a legközelebbi időben. Így akarja ezt báró Krieghammer közös hadügyminiszter. A magyar tisztviselői kar szomorú helyzetének javítása és szegényes, még osztrák kollégáikhoz hasonlítva is elenyészően csekély fizetésének fölemelése természetesen ilyenformán lehetetlenné v lnak.

Ausztriában átlag háromszáz forinttal több a kishivatalnokok fizetése, mint nálunk Magyarországon, ahol például az első rangosztályba sorozott számtiszt 700 forint fizetést kap az osztrák számtiszt 1000 és a hadnagy 840 forint évi fizetésével szemben.

A legtöbb munkát végző osztálytanácsosok pedig Magyarországon legfeljebb 3000 forintot kapnak, holott a hasonló rangban levő osztrák hivatalnok 4000 forintot, az ezredes pedig, 3600 forintot. Ez az a tarthatatlan állapot, ha a hadügyminiszter összes terveit és reformjait megfizetett nélkül, még igen sokáig nem fog megváltozni és következkésképpen a magyar tisztviselők legméltányosabb kívánsága: fizetésük megjavítására még huszadik század elején is csak utópia lesz.

Engel urék.

A Reggeli Újság írja:

Lapunkban már közöltük a kormány-párt félhivatalos lapjának cikkeit, a mely arról ad hírt, hogy „pécsi borhamisítók ügyében váratlan fordulat állott be.” Most már úgy áll a dolog, hogy Engel ur és társa akarnak elégtételt szerezni, a miért, hogy

akadt néhány köztisztviselő, a ki őket, minden millióik daczára, nemcsak pénz-, de fogházbüntetésre is elmerie itélni. *Uj pótvizsgálat megindítását kérték és ezt a belügyminiszter el is rendelte.*

Nós, hát nézzünk szemébe ennek a dolgnak, minden kerületés nélkül egyenesen.

Ha valaki ellen, — egyszerű magános vigécz legyen az vagy pedig duggazdag kereskedő czég — vádák merülnek fel s e vádák a rendes három fórumon beigazolást nyernek, úgy azt a törvény szellemében el kell itélni. De újabban felmerült, fontos körülmények esetében, lehet helye a pótvizsgálatnak akkor, ha előzetesen a vád nem bizonyosodott be a maga teljes valóságában. Ha talán valahol valami kis hézag maradt fenn a bizonyítás lényegében.

De hogy állunk az Engel-ügyben?

Tudvalevő, hogy a czég két tulajdonosa tönkre tette Magyarország borkereskedelmét. A magyar gazdák kezéből először a philoxera és a vele járó kormánybiztosok vették ki a kapanyelet s mikor évek hosszú sorát át keserves áldozatokkal újból a munkához láthattak, akkor — nos akkor Engel ur és társa meghuzatták a kutak vizét és a mi szap, sár ennek nyomán támadt, abban ismét elmerült a magyar gazdák kapája. Ma a magyar borknak nincsen értéke s ennek a hatását egy-két év mulva fogjuk csak igazán megérezni.

Azt méltóztatik talán kérdezni, hogy vajjon csakugyan az Engel urék büne ez? Hogy vajjon csakugyan betartották e hamis bort?

Nem hisszük, hogy Magyarországon egy ember legyen, a ki az ellenkezőről lenne meggyőződve.

De hát jó, ne adjunk semmit a meggyőződésére, a köztudatra, a mindennapi élet tapasztalataira. Hanem vegyük elő a bizonyítékokat.

1. Igaz-e, hogy az első vád alapját képező gyaanus borminták eltűntek, úgy, hogy a vizsgálat megküszult. Akták vannak róla, tanuk.

Kinek volt ez érdekében?

1. Igaz-e hogy az országban ötvenhét különböző helyen foglaltak le az Engeltől szállított borokat, a melyeket az országos vegyikísérleti állomás hamisaknak, műborknak deklarált? Erről is akták vannak és egy-egy esetnek minden fázisáról számtalan élő tanu.

3. Igaz-e, hogy Engel urék pécsi és promontori pinczejében mázsaszámra foglaltak le festő anyagokat, glycerint és czukrot?

A glycerint talán a pinczemesterek azért tartották ott, hogy a kezüket ápolják? A czukrot talán, hogy a kis vinczellér-bébé-

A kis reszkető kezek lehullottak az arca elől és szemei ismét olyan kérő tekintettel keresték az övét, a miből ő nem akart olvasni.

— Nina, — mondá komolyan és nyomtatékosan. En nem impulzusból beszélek; azért mondom ezt neked, mert nem tudok hosszasan hallgatni. Neked hatalmadban áll a jövőben boldogságot adni, a hogy a multban boldogtalanságot adtal. Meg fogod azt tenni?

A leány ajkai mozogtak, de szavak nem jöttek azokból; Douglas ismét letérdelt melléje és a két kis kezét megfogta.

Ninám, megteszed? — ismétlé a régi, olvadákon hangon, a régi szerelmével és szenvedélylyel nézve reá. Eljősz velem innét, — te és én együtt — a hogy egykor terveztük és reméltük? Vannak derült esti, verőfényes országok, hol minden szenvedésünket el tudjuk felejtetni. Ha boldognak látnálak, nem kérném ezt tőled, de békében hagynálak; de látom, hogy szerencsétlen vagy, — látom, hogy szenvedésed megöl. Szerelmem, engedd, hogy az ilyen nyomoruságos életől megmentsélek. Ninám, oly boldoggá foglak tenni, visszahozom a régi, gondatlan mosolyodat. Mi az, a mi téged ide kót?

Nina nem válaszolt, de feje a Douglas vállára esett és az gyöngéden ölelte át a két karjával és ismét kérte, a régi szeretettel a hangjában, mely a multban olyan ellenáthatatlan hatalommal bírt felette és melynek most is oly nehéz volt ellentállani.

— Te eljősz velem, drágám; ugy-e eljősz? — folytató esdököl hangon. Mi oly boldogok, — oly kimondhatatlanul boldogok leszünk! Édes kis Ninám, nálad nélkül olyan boldogtalan voltam.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Október 30.

Nina.

— Angol regény. —

Az Ellenzék részére fordította: AMICA.

XIII.

(Folytatás.)

(30)

— Szüksége van reám? — kérdé Nina fátyolozott hangon, igyekezve felindulását legyőzni, de hasztalanul. — Kérem, mondja meg, hogy nem tudok lemenni. Én — én — beteg vagyok!

Stafford nagyon szelíden és gyöngéden hajolt felébe.

— Drágám, senkinek sinesen magára szüksége — senkinek — csak nekem! Oh, Nina, szegény, szegény kis Ninám, mit tudjak magáért tenni?

— Nincs semmi bajom. Csak nagyon fáradt vagyok, — volt a válasz. Stafford ezredes, lesz szíves engem itt hagyni?

— Ilyen szenvedő állapotban nem tudom magára hagyni, — mondá Stafford szilárd hangon.

Nina, reménytem, hogy régi barátságunk feljogosít azt kérdezni, hogy lehetek-e a segítségére?

— Mondom önnek, hogy csak fáradt vagyok — viszonzá a leány.

De Stafford nem volt kielégítve.

— Nem megyek, mondá az előbbi határozott modorában.

Ekkor Nina rémülve ugrott fel.

— De mennie kell! kiáltá szenvedélye-

sen. Mi történe, ha valaki itt találná? Ah, ha van könyörület a szívében, hagyjon itt. Hiszen látja, hogy mily védtelen vagyok. Nincs könyörülettel irántam? — Elégge meg vagyok bélyegezve, ne hozzon még több szegyet reám.

— Szegyet! ismétlé Douglas. Én? — Ah Nina, reményem elhísz, hogy véghetetlenül sajnálnám, sőt vigasztalhatatlannak lennék, ha általam magára a szegyetnek legkisebb árnya vetődne.

Mielőtt Nina válaszolhatott volna, édes ezüst csengésű csufondáros nevetés hallzott és a lady Diána szép arca jelent meg a küszöbön.

— A komédiát itt fent folytatják? kérdé vidám hangon. Azt hiszem, hogy ez egy réchauffé előadás. Gratulálok Dunstan kisasszonynak, maga ma este pompásan játszott, de mégsem olyan jól, mint most, azon hatásról ítélve, melyet hallgatójára előidézni látszott. Valóban gratulálom kell azon szerepre, melyet olyan jól tölt be. Azonban — gunyos nevetéssel — az ingénue szerep, bármily jól játszott azt maga, olyan valami, a miben én sohasem hittem — és szerintem az intrigante szerepe sokkal jobban talált volna magához. Oh felesleges, hogy magát igazsaga. Én nem haragszom és nem vagyok meglepetve, én eleitől kezdve láttam mindent és ámbár nem hallgatom másokra, de azt gondolom, hogy itt az ideje, hogy beleavatkozzam, mert, ámbár nem sokat adok a birtokomra, nem lett volna kellemes hirtelen férj nélkül maradni: Douglas, mit gondolsz?

Ezt mondva, távozott, nehéz selyem ruhája suhogott, a mint ment és ő ismét hallották a gunyos nevetését, a mint a folyosón végig haladva a bálterem felé ment, honnét a tánczene hangja édesen és lágyan szállt feléjük.

Ekkor Nina megrázkodott, fájdalmas

kiáltás tört ki az ajkain és nem tudva magát hosszasanbontartani, az iskola szoba kopott szőnyegére roskadt és fejét a kis pamlag vánkosaiba rejtve zokogott.

Rövid csendesség volt. Douglas, a ki a felesége durva támadása alatt mozdulatlanul és hallgatva állott, hirtelen feleszmélt ámulatból és Nina felébe hajolva, felpróbálta őt a padozatról emelni; de az borzadva huzódott vissza az érintésétől.

— Nem, nem, ne érintsen, — ne érintsen! — zokogta.

És Douglas engedelmeskedett, mozdulatlanul állott mellette, míg arcán a szerelem, részvét, szenvedély, szánalom és diadal érzetei küzdöttek uralomra jutásra egymással.

Egy idő mulva, — hogy az milyen hosszú vagy rövid idő volt, Stafford Douglas soha sem tudta, — Nina tántorogva és kis reszkető kezeivel vakon tapogatozva állott a lábaira; — Douglas a szánalom kiáltásával megfogta a kezét és gyöngéden egy karos székbe ültette, aztán várakozott néhány pillanatig, mielőtt beszélt.

— Szegény kis megbézzett galambom! — mondá részvéttel. Bár meg tudtam volna ettől kimélni! Megtudja-e ezt nekem valaha bocsátani.

A leány nem válaszolt, de a kezét nyújtá és a mint Douglas ismét megfogta azt, érezte, hogy az jéghideg volt.

— Nina, elhísz! — mondá, féltérde ereszkedve mellette. Elhísz, hogy ha egy ember valami baleset által, megölte volna, a kit legjobban szeretett e földön — az ő egyetlen egy édes mindenét — az sem tudna tette felett nálammak nagyobb bánatot érezni?

— Igen, igen, — nyögte a leány. Tudom; de hagyjon magamra — hagyjon magamra!

— Hogy tudjak elmenni? — mondá Douglas szenvedélyesen; felállott és a kis

nek szopogatni valójuk legyen? És a festéket azért, hogy a munkásszonyok a viganójukat fessék vele?

4. Igaz-e, hogy a czég üzleti könyveiből konstatáltot. miképen sokszorosan több bort adtak el, mint a menyit összes földjeik teremhettek és mint a mennyit idegenektől vettek.

Százszorosan többet adtak el. A fináncok könyveiből statisztikailag be van bizonyítva.

5. Igaz-e, hogy komoly hatóságok, bollenörző bizottságok irtak föl a kormányhoz, hogy sürgös, erélyes intézkedésre bírják Engeléket ellen?

Ott vannak a minisztériumokban a feliratok.

Nos, hát hol van itt helye a habozásnak? Lehet-e ezeknek az embereknek tovább is csupán gyanusítottaknak maradni? A kiktől annyiszor bebizonyult a bűnösség, a kik tönkre tették egy egész országot — és hozzá: Magyarország gazdaközönségének egyik jelentékeny keresetforrását, azokat nem szabad kimélni. Furfangos, prókatori észjárással készült egérukaton menekülni hagyni.

Megmondjuk, hogy miért? Mert a magyar közönségben az ilyen eset láttára megindog a törvénytisztlet, megrendül a jog-egyenlőségbe vetett hit és bizalom. De meg a siralmas állapotok szanalását sem lehet addig megkezdni.

Ezeket kívül még egy másik igen fontos oka is lehet a kormánynak arra, hogy Engeléknak ne engedje meg a nevetséges szójátszásokat.

Arra a gondolatra fognak jönni az emberek — a külföldi lapok és az élelapok képei már beszéltek is róla — hogy nem is annyira Engeléket miatt huzzák a végérvényes ítélet meghozatalát, hanem más hatalmasabb, nagyobb rangu emberek miatt.

Az ilyen gyanusításoknak pedig nem szabad tápot adni.

Engel urék csaltak, egy egész ország közgazdasági hitelét ingatták meg, bűnhődniök kell. Be kell őket csukni.

Az ország közönsége és mindenféle rendű és rangu ítélkező hatóság tudja Engeléket bűnösségét. Engel és társa pedig legjobban. Minek ide új vizsgálat?

Erzsébet-szobor.

Folyó hó 28-án Hidalmás község lélekemelő ünnepélynek volt színhelye.

Ugyanis Hidalmás község és vidéke feledhetetlen királynőnk emlékére díszkeretet létesített és szobrot emelt.

A szobor ünnepélyes leleplezése e hó 28-án d. e. fél 12 órakor történt.

Az ünnepély programja a következő volt:

1. Szózat. Előadva a Hidalmási Dalkör által.

2. Ünnepi szónoklat. Tartotta Irsay József ev. ref. lelkész.

3. Az emlékszobor és díszkert átadása a községi előljáróság gondozása alá. Az átadó beszédet dr. Bakó András szolgabíró tartotta, melyre a községi előljáróság részéről Baldi János körjegyző válaszolt.

4. Hymusz. Előadta a Hidalmási Dalkör. Az ünnepélyen — melynek az idő is nagyon kedvezett — Hidalmás község és egész környékének intelligenciája részt vett. Kolozsvárnegyedt Sombory Lajos főrendiházi tag képviselte.

Az ünnepélyt bankett követte, melyen 80-an vettek részt (közülük számos nő is). Este az Erzsébet-park jávára fényesen sikerült táncmulatság volt.

A megemlékezéssel annyival is inkább megérdemli, mert — tudtommal — Erdélyben ez az első Erzsébet-szobor.

Az impozáns szobor 3 és fél méter magas és pedig az 1 méter magasságu érc mellszobor karintusai stíli, gyönyörűen faragott kőalapzatán nyugszik. A mellszobrot Strobl tervezte.

Tisztelettel kell megjegyeznem, hogy ezen edző emlékért Münstermann Győző főszolgabírónak tartozunk föltétlen elismeréssel. Az övé a kezdeményezés és övé a kivitel dicsősége. Ugyszólván semmiből teremtetten, mert a nélkül, hogy előzetesen gyűjtést eszközölt volna: az anyagokat jó részt saját költségen szerezte be, a szobrot ő készítette el és állíttatta fel és pedig mindezt alig 60 órá alatt.

E munkájában méltó részt vett dr. Bakó András szolgabíró is.

Hidalmás, 1899. okt. 28.

Török Ákos,
kir. bíró, aljegyző.

IRODALOM.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság érdekes felolvasó-ülést tartott tegnap délelőtt. A felolvasásokat nem nagyszámu közönség hallgatta, de a kik ott voltak, egy élvezetes időtöltés impressióival távozott a városáza tanácsterméből, honnan a bürokratikus egyoldalúságot egy kis időre kiszorította az

irodalom. Az ülést a társaság elnökeinek akadályoztatása miatt Éjszaky Károly, a társaság Nestora vezette. Első felolvasó Márky Sándor dr. volt. Washington Györgyről tartott egy érdekes és tanulságos felolvasást, melyet a philosophiai gondolkodás mélysége s a történetész felfogásának ritka emlékedtettsége az e nemű szellemi termékek legkiválóbbjai közé emeltek. A hallatóság zajos tapsokkal honorálta a pompás felolvasást, melynek egyes reflexiói az actualitás ingereivel is hatottak. Márky után Versényi György olvasta fel Felszeghy Dezső egy pár hangulatos szép versét. A felolvasások sorát Gyalui Farkas dr. humoros elbeszélése fejezte be. Ezt Csengeri János tanár olvasta fel s a közönség megtapsolta.

A reformáció emlékünnepe.

Kolozsvár, okt. 30.

A kolozsvári evang. református egyház-község tegnap tartotta meg a reformáció emtkéünnepe, protestáns egyszerűséggel, de azért teljes ünnepi méltósággal. Az ünnepies istentisztelet fél 10 órakor kezdődött mind a három templomban. Mindenik templom a szorongásig megtelt. Mindenütt megtalálták a lelkek kielégítésüket. Mert az imádságok égbe emelték a lelket s a szívet megnyugtatták. A beszédek pedig megvilágosították az értelmet s kielégítették.

A belfarkas-utcai templomban imádkozott dr. Bartók György, erdélyi reform. püspök. Az imádság szárnyain emelte égbe a lelkeket. Hálát adott az Istennek, hogy a középkor homályát eloszlatva s visszaadta a szabadságot, az igazságot, a jogot és léleknyugalmát. Kérte aztán az Isten megáldó és megszentelő kegyelmét továbbra is s arra is kérte, hogy adjon az Isten lelki erőt a híveknek, hogy a dicső elődök példáját kövessék, a tiszta evangéliumhoz való ragaszkodásban.

Azután Szász Gerő, első pap tartott fordulatokban gazdag beszédet, melyet a közönség folytonosan élber figyelemmel kísért. Lelkesedéssel hirdette, hogy Isten megújította a megvénült kereszténységet a reformáció által, de ujítja azt ma is a tiszta evangélium hirdetése által. Ujítja az embernek Istenhez való vágyakozása és az Istennek az ember iránt való szeretete által.

Azt is kiemelte, hogy az emberek Istenhez vágyakozása korlátot nem tűr, ezért a jövő a református vallás.

A külmagyar-utcai templomban imádkozott Herepei Gergely, rendes pap. Az alázatos szelid hangján adott hálát az Istennek, hogy élvezette az embert a megújult kereszténység elővízéhez, s megváltotta az embert a második idők teljességében a reformáció által attól a világtól, melyben a vak vezette a világtalant. Kérte aztán Istent, hogy terjessze tovább és tartsa fenn a reformáció világosságát.

Azután Nagy Károly, theol. tanár lépett a szószékre, s tartott ez alkalomnak megfelelő gazdag tartalmu és lelkesítő beszédet. Szólt a középkori sötétségről, mely Európaszerte rémitgeti a társadalmat. Ezen sötétség ellen a hívek kezébe adja az evangéliumot, mint kétélű fegyvert, mely győzedelmre vezet. Meggyőző lelkesedéssel szólt az Isten kegyelméről, mely nyilvánul a tiszta kereszténységben, nyilvánul a református vallásban is. Felhívja a híveket, hogy ragaszkodjanak a református egyházhoz. Tartsák dicsőségüknek, hogy reformátusok. Maradjanak mindig reformátusok. Maradjunk meg az Isten kegyelmében, hogy másokat is beoltsanak abba, hogy ne szakadjon az emberiség üdvözültre és karhozattakra, hanem mindnyáján legyenek üdvözülték.

A nagy-utcai templomban Molnár Lőrincz, rendes pap imádkozott. Hálát adott Istennek, hogy voltak, kik akarata mellett küzdöttek. Hálát adott Jézusért, Lutherért s a reformációért. Könyörgött a tiszta evangélium győzedelméért.

Azután Kenessey Béla theol. igazg., s egyházkerületi főjegyző tartott beszédet, a nála megszokott szemléltető módon. Beszédének tárgya volt a bibliának a világossága.

Azt mondta, hogy a biblia világos azok előtt, a kik hisznek, kiknek egy fényugár megakadt szemükben, de egy érzés is belopódzik szívükbe s így lesz a biblia megtartó erejök.

Délután 4,3 órakor az összes iskolába járó gyermekek és ifjak istentisztelete volt, a belfarkas utcai templomban. A templom zsúfolásig telve volt. Nemcsak a gyermekek és ifjak, hanem a szülők és a nagy közönség is nagy számmal voltak.

A gyönyörű ének elhangzása után imádkozott Molnár Albert theol. tanár. Értelemmel, buzgósággal adott hálát az Istennek a szeretetért, a református vallásért. Azután kérte az Istentől a kitartó buzgóságot.

Az imádság után igen szép építő be-

szédet tartott. Felhívta a közönséget, hogy úgy ragaszkodjék a református valláshoz, mint a gyermek szülőjéhez. Mint a gyermek szülőjét el nem hagyja, s mással fel nem cseréli, úgy a református hívek se cseréljék fel református meggyőződésüket, református vallásukat.

SZÍNHÁZ.

A legjobb népszínmű, a „Falu rossza” került tegnap este színre. A nézőtér, dacára, hogy vasárnap volt, ezúttal sem telt meg. Hiába, a kolozsvári közönség meg volt szokva, a jó népszínmű előadásokhoz, a mostaniakat pedig a legjobb akarattal sem számíthatjuk azok közé.

A tegnapi előadás is akkora hiányokat mutatott fel, hogy azok megszüntetése legfőbb gondját kéne képezze az igazgatóság-nak, mely úgy látszik, még mindig nem akar számolni a közvéleménnyel. E nembánom-ságnak azonban első sorban ök fogják meginni a levét, mert a szezon végével a kassza, nem mint tavaly plüsszal, hanem nagy deficitel fog záródni. Ez alkalommal nem is térünk ki az egyes szereplők működésére, mert már többször elmondtuk a magunk és a közönség véleményét róluk. Nem akarunk abban a színben feltűnni, mintha mi egyes tagokat hibáztatnánk a rossz előadásokért, mert első sorban nem ök az okai, hanem az igazgatóság, mely oly feladatokra kényszeríti, melyek tehetőségükkel nem állanak arányban. Elismertük, hogy most momentán a társulatot újra szervezni, megfelelőbb erő-ekkel felfrissíteni bajos, de legalább helyesebb szereposztással, lelkesítőbb vezetéssel talán mégis lehetne jobb és összevágóbb előadásokat produkálni.

Tollhíza. Lapunk szombati számának színházi rovatában a pénteki előadásról megemlékezve a „Czifra nyomorúság” helyett a „Stom-fai család”-dot írunk tollhíza folyton.

Színészet Szamosújvárt. Szamosújvárt tisztességes pártolás mellett működik Szabadhegyi Aladár társulata. A társulat a minap Csiky Gergely *Vasember*-ét adta elő. Ez előadáson *Ujfalvi* Nándor játszotta a fiui szerepét szép sikerrel. Ujfalvi, kiz színészakadémát végezte, már több vidéki társulatnál vendég szerepelt sikerrel, s el is szerződött egy vidéki társulathoz. Minthogy pedig kolozsvári születésű, ismerősei óhajára valószínűleg fel fog lépni itt is egyszer, ha ugyan a színház igazgatósága erre neki alkalmat nyújt.

Adakozzunk Bogártelke tűzkárosultjainak!

Kalotaszegvidék derék magyar népet súlyos csapás látogatta meg a tél küszöbén. A virágzó Bogártelke községnek majdnem feleréssze folyó hó 26-án a lángok martaléka lett. Alig harmad éve dühöngött itt hasonló nagy tűzvész s most újra 34 lakóház és körülbelül 100 gazdasági épület hever romokban.

Azmit a szorgalmas, józanéletű, törekvő nép egy évi kesorvos munkájával összegyűjtötte, — azt néhány rettenetes óra semmivé tette, 45 család hajléktalanná lett, s félelemmel tekint a jövőbe. Ehez gyermekek, gyámoltalan asszony-nép állja körül a romokat.

A mit a hatóság a végtelen nyomorral szemben tehet, az pillanatnyi segélynek sem elégséges. Ott a társadalomra, a könyörület-szivekre kell számítanunk. És számítunk is joggal arra a társadalomra, mely annyi humanus érzéssel, annyi önzetlenséggel sietett segélyre eddig is a kétségbeesetteknek. Nyujtsák ki a segítő jobbát és adakozzanak annak a népnek, a mely jobb óráiban mások is segített és a részvétet igazán megérdemli.

Az adományokat kérjük a nádasmenti járás főszolgabírói hivatalához (Kolozsvár, vármegyeház) juttatni.

Az adományok nyugtáztatnak.
Kolozsvár, 1899. okt. 30-án.

Toezauer Ödön,
főszolgabíró.

A fenti lelkes felhívást a legmelegebben ajánljuk lapunk olvasóinak figyelmébe, mert egy olyan derék magyar község pusztulásáról van szó, mely a magarságnak valóságos védőbástyája volt Kolozs megyében.

A rettentő csapás ballatára mindenféle megindult a gyűjtés a szerencsétlen tűzkárosultak járára.

A gyalui járás derék főszolgabírája már is 45 frtot és 3 szekér kukoriczát gyűjtött össze. Ezenkívül a gyaluiak megígérték, hogy a szerencsétleneknek tűzfát is fognak küldeni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 30.

— **Országos vásár Kolozsvárt.** Kolozsvár városában a naptár szerint évenként öt országos vásár szokott megcsinálni. Eből azonban négy hátrán elmaradhatna, mert

ezek rendszerint alig különböznek a rendes heti vásároktól. Egy azonban és pedig a novemberi, a mely most vette kezdetét a marhavásárral és a kirakodásokkal, rendesen nagy arányu szokott lenni. Ilyenkor nagy tömegekben történik a felhozatal mindennemű árucikkben s messze vidékekről eljönnek a vásárosok eladás és vásárolás végett. Most is már napok óta folynak az előkészületek a vásárra. Elsők rendszerint a besztérce vidéki szászok, a kik már a mult hét eleje óta folyton szállítják a hires hagyományt meggyümölcsféléket. Az idén különösen olynagy számban érkeztek, hogy az Unió utca már nem is elégséges az elhelyezéstükre s egy része a Róza meg a Külmönostor utcában telepedett meg. A kolozsvári földészek is már nagy tömegű veteményfélével jelentek meg s foglaltak helyet a Belközép utcán és Trencsintéren. Legnagyobb felhozatal van a krumpliban. A Belközép utca végén óriási garmadákban fektűznek a krumplival telt zsákok, mely portékát a délvidekről liferálták. Eonnyir krumplit a kolozsvári piacon egy tömegben még nem láttak. A vásár különben ma vette kezdetét a sertés, marha és lóvásáron. A belső kirakó vásár napja tulajdonképen esütőtőlőkön jövő hó 2-ik napján lesz. De már különösen a vetemény piacon napok óta élénken foly a vásár. Különösen a hagyma és káposzta feléket keresik a gazdasszonyok, mint olyan czikket, melyből mindenütt legnagyobb a fogyasztás.

— **E. Kovács Gyula emlékünnepe.** Lázasan készülnek a színház körében arra a nagyszabásu irodalmi és művészeti matinéera, a mit E. Kovács Gyulának az emlékeztetére rendeznek. Az ünnepély *jövő vasárnap, november 5-én, délelőtti 11 órakor* fog megtartatni a Nemzeti Színház színpadán. A végleges programot ma még nem közli a rendezőség, mert esetleges változásnak lesz alávetve, de holnap már abban a helyzetben leszünk, hogy a műsor minden számáról értesíteni fogjuk a közönséget. Annnyit előre is elárulhatunk, hogy olyan gazdag és olyan változatos lesz ez a program, hogy igazi eseményszámba fog menni. Azonkívül, hogy a szintársulat összes tagjai részt vesznek benne, a magyar irodalom legnagyobbjai s a színpadi művészet nem egy kiváló jelese is emelni fogja az ünnepély fényét. A rendezőség buzgóan fáradozik azon, hogy a megdicsőült nagy nevéhez méltóvá tegye ezt az emlékünnepe. A matiné rendes helyárok mellett fog megtartatni s előjegyzéseket már pénteken el fog fogadni a színházi pénztár.

— **E. Kovács Gyula emlékére.** Deés város képviselőtestülete 100 koronát szavazott meg. Példát vehetnének tőle a többi városok is. Ime, egy város, a hol E. Kovács Gyula alig játszott párszor s mégis milyen szépen adakozik a nagy művész emlékére.

— **Reformációi emlékünnepe.** Az ág. ev. egyház belmagyar utcai templomában már f. hó 29-én vasárnap tartott *reformáció ünnepét*, melyet nagy közönség látogatott. — Kedden, 31-én pedig *ifjúsági reformációi ünnepet* d. e. 10 órakor tartja a következő program mellett:

1. Ének: Erős várunk... Énekl az ifjúság.
2. Alkalmi beszéd. Tartja Majerik Győző, főlszent vallástanárr.
3. Luther a worms birodalmi gyűlésen. Gráf Sámuel.
4. A wittenbergi vártemplom. Grätz Mór.
5. Zárszó, ima és áldás: Turcsányi Gyula.
6. Hymnus.

Ez alkalomból a t. hívek és az érdeklődő közönség buzgó részvételére is számít az elnökség.

— **Széky Miklós jubileuma.** Kevés olyan népszerű ember van Kolozsvárt, mint Széky Miklós gyógyszerész tulajdonos. Ismeri őt az egész város jó szívével, őnzetlen munkásságáról, a melylyel hosszú 25 éven keresztül minden nemes és humanus célt teljes odaadással és lángoló lelkesedéssel szolgált. Kolozsvár társadalmi életében kevés ember fejtett ki akkora munkásságot mint ő, a ki sohse tért ki a kötelességek elől s minden tiszttel annyi lelkiismeretességgel és becsületességgel töltötte be, hogy mindenki kalapot emelhet fölte. Egy negyed század élet köztevékenysége valóban megérdemli azt, a mit most Székynek több jóbarátja és tisztelője tervez, hogy e hó 31-én este Széky Miklós 25 éves gyógyszerészkedésének évfordulójának napját egy lakomával ünnepeljék meg. A lakoma a New-York szálloda földszinti éttermében lesz. A rendező-bizottság élén Fekete Nagy Béla városi tanácsos áll.

— **A tanárvizsgálati szabályzat revíziója.** Tudvalevőleg a mult évben a budapesti egyetem bölcsészeti hallgatói

memorandumot terjesztettek a vallás és közoktatástügyi miniszterhez a tanárvizsgálati szabályzat revíziója tárgyában. Nem tudjuk, hogy e memorandum ébresztette-e fel a miniszter figyelmét, vagy a miniszter gondos körültekintés folytán látta be a szabályzat czélszerűtlen voltát és fogyatkozásait, elég az hozzá, hogy belátta és a szabályzatot revideálni törekszik. Legalább ezt bizonyítja az a tény, hogy hír szerint felszólította a két egyetem bölcsészeti karának tanárait, hogy a tanárvizsgálati szabályzat revíziójára nézve javaslatukat terjesztették fel hozzá. A miniszter ez eljárását csak dicsérni tudjuk, mert e szabályzatnak oly pontjai vannak, melyek többé már igazán tarthatatlanok. Csak egy dolgot említünk fel. E szabályzat egyik pontja azt mondja, hogy ha valakinek a vizsgálat nem sikerül, vagy csak részben sikerül is, az illető csak egy év mulva állhat újabb vizsgálatra. Ha akkor sem sikerül, akkor még két évet kell hallgatni az egyetemet. Világos, hogy a szabályzat ezen intézkedése nagyon helytelen. Miért lehessen a tanárjelöltnek, ha vizsgája nem sikerült csak egy év mulva tenni vizsgát, holott a jogászoknál hasonló esetben két hónap mulva lehet. És miért kell a tanárjelöltnek kétszeri sikertelen vizsga után az egyetemen újból két évet hallgatni, ellenben a jogász kétszer is elbukhatik és még sem kell az egyetemet újból hallgatnia. Valóban elérkezett tehát az ideje, hogy a tanárvizsgálati szabályzat czélszerűen átdolgoztassék, mert hiszen a tanárjelöltek sem lehetnek az egyetemnek mostoha gyermekei.

— **Hamis flóreszek.** Kolozsvárt a kinek két „ezüst” flóres van a zsebében, az jól nézve meg, mert nagyon valószínű, hogy az egyik tallér hamis. A kolozsvári piac el van árasztva hamis ezüst forintokkal. Egy piaci elárusítóknak nagyon jól kelt szombaton a lencséje, de a rendőség konstátálta, hogy a tallér, a mivel a lencse árát kifizették, hamis. Három különböző hamisítvány került a rendőséghez. A hamis tallérok forgalomba hozói közül kettő, Erdei János volt legyenez, hamispénz csináló és Molnár Mihály kolozsvári illetőségű jómadarak lépre kerültek. Előbbinek nem volt bejelentett lakása, az utóbbi pedig Spatz Jakabnál a Pata-utczában lakott. Most mind a kettő hamis ezüst forintokból emelhető aranyhegyekről álmadozik, a rendőség pedig azon tündöki, vajon hol gyártották ezeket a hamis ezüst forintokat?

— **Esküvő.** Szép esküvő volt ma délelőtt Kolozsvárt, az anyakönyvi hivatalban. Dr. Pataky Jenő Kolozsvár városi orvos kelt egybe Veress Irma kisasszonnyal öz. Veress Sándorné szép és művelt leányával. A szertartás alatt tanak voltak Gyárfás Albert bethleni ev. ref. lelkész a menyasszony rokona és Spiró Emil M. Á. V. felügyelő. Az új pár az egyházi esküvő után, melyet Gyárfás lelkész végzett, délvidekre utazott.

— **Vékony Ferencz stikljei.** Vékony Ferencz Kovács legény, de azért tudja, hogy Kolozsvárt kalapács nélkül is meglehet élni. Bement a bazarba s vett egy koronédrt 15 arany gyűrűt. Azzal elment szállást keresni. Szállásért, kosztért mindenütt dupla árt ígért, azért nagyon megbecsülték a szállást adó asszonyok. Klócsón pénzt is kért s biztosítékul zálogba tett egy-egy „arany gyűrűt.” Különben mozdony vezetőnek adta ki magát, a ki a következő hónapban már szolgálatba lép. Így élt ő huzamos ideig. Most végre 12 panaszos jelentkezett ellene és Vékony Ferencz uram a rendőség körmei közé került. Vékony uram Szeghalomban, Budapesten, Gyulán is összetűzött a törvény embereivel. Most is ingyen szállást élvez és teljes ellátást a vizsgálo bíróság jószívűségéből.

— **Mi történt a két ágyuban?** A „Két ágyu” című, kaszánya melletti „hotel” megrendítő véres jelenetek volt színhelye. A szálloda éttermében egyik törzsvendég Frits János bérkoecsa a borralakóból többet beszédett, mint a menyit megbírt. Rakotezatlankodni kezdett, mely miatt Orbán János vendéglois ki akarta telepíteni. Frits uram nem hajtott a szép szóra, sőt a kirakatot is betörté és a zsemlével és kenyérral dobálni kezdte a járó kőleket. A vendéglois, a kit Frits uram késsal fenyegetett, nem nyugodott bele e játékba, hanem derékon fogta a vendégét, ki a felebarátok kenyérral dobálását igyekezett gyakorolni. A tettes Orbán Jánost úgy megszurta, hogy testének hátsó részén 4 cm. hosszú, egy eméletter tálalógó, a kötszövetig terjedő roncsolt szélű szurást ejtett. Tettest lezállították a bakról és betették a hüvőre. A véres kés a rendőrségnél van. Orbán János súlyos sebért a mentők költözték be.

— **Doktorrá avatás.** Egyetemünknek tegnapelőtt délben tartott rendkívüli tanács ülésén szép közönség jelenlétében avatták fel Simon Miksa ügyvédjelöltet az összes államtudományok tudorává.

— **Az utolsó Lawn-Tennis pártie.** Kolozsvárt tegnap d. u. játszták a tornavivodában, az idén utolsó Lawn-Tennis játszmát. Eayhe, tiszta, szép idő volt s így nem csak játékos, hanem nézők is nagy számmal gyülekeztek. A sport üzésére az idén az időjárási viszonyok nagyon kedveztek, az udvar

mindkét pályáját sűrűn keresték fel a labdázó társaságok.

— **Véres kukoriczahántó.** Szatmár alatt, a Szatmár-hegyre vezető országút mellett, egy külön kis városrészben laknak a majorbéli gazdák, a hová a leányok látogatására gyakran ki szokott rándulni a városbéli fiatalság. A látogatás leggyakrabban szokott történni ilyenkor, a mikor a látogatásra jó okot szolgáltat a kukoriczahántó. Egyik este itt, a másik este ott van hántó. A mult este Holinda András nevű majorosnál gyűltek össze hántóra a majorbéli leányok és legények a városiakkal együtt. Az összegyűlt sereg jó kedvvel fogott a munkához s az elmaradhatatlan nótázás mellett szemlátomást fogott a kukoriczagarmada. Vigan volt mindenki a hántón, csak Kovács Mihály nem, a kinek a nótázás nem tudta a kedvét meghozni. Szótlanul ült a garmadán csak néha néha tekintett arra a leányra, a ki szerelmét bírta, de a ki mégis a városbeli legényekkel évelődött. Egy ideig csak tűrte Kovács ezt az évelődést, de végre a félékenységre ördöge szállotta meg s belekötött a legényekbe. Nagy zaj, étkelen láma töltötte be erre a fosztó helyiséget. A fosztó leányok visítva rebbentek szét, a legények meg késel estek egymásra. Szurták, vágták egymást, a hogy lehetett. Csupa vér volt az egész helyiség s mire a haroc véget ért, heten sebesültek meg súlyosan. Két legény már a szurás áldozata lett. A házigazda is megsebesült s orrán kapott egy veszélyes szurást. A késelő legények ellen a vizsgálatot megindították.

— **Nemes Ede grófnő temetése.** Tegnap este hozták be gr. Nemes Edén holttetését a kolozsvári monostor utcza augusztumi templomba. A halottat a családtagok jelenlétében Neurehrer Ödön r. k. lelkész bszentelte. Az óltár előtt Czetz János temetés rendező díszes katalakot állított fel grásmenyesszettel s most koporsóba fektetve ott nyugszik a halott gyertyák és délszaki virágokkal körülülve. Holnap délelőtt fél 11 órakor lesz a temetés. Bíró Béla fényes segédlettel fogja a gyászszertartást végezni. A koporsót a piaristák templomába viszik, előtte az oltárnál rekviemot tartanak s azután elhelyezik a családi sírboltba.

— **A mentők munkája.** A kolozsvári mentők az éjjel nem aludtak. Hősies önfeláldozással végeztek nehéz munkákat. Elintézték a kétágyú vendéglősenek súlyos sebeit. Kétszer kirokoltak a Trencsintérre, hol súlyos fejbavérás történt. Egyik súlyosan összezuzott koponyáján szerencsétlen flótása egy cigány volt. E koponyáját összedörztözték. Azután egy Györgyfalvi utczai veredőszékhez kaptak sürgős meghívót. Midőn ennek sebesültjeit bekötötték, a Diana fürdő felé kellett fordítani a szerkezők rudját, itt egy leány tilosban járt és egy vasrúcs ágyékan 2 cm. hosszú 1½ cm. mély, súlyos sebet okozott. Reggel felé Unió-utca 19. sz. a kellett megjelenniük, mert egy 16 éves egészséges székely leányzó ágya fölött egész váratlanul el kezdett kelepelni a gölya. Mama és születt jól érezvén magát, a mentők bevittek a szülő-intézetbe. Ebből aza tanúság, hogy becsüljük meg a mentőket, kik addig, míg mi alszunk, ily sikeres és fáradságos munkát végeznek. Becsüljük meg, mert mint fentebb látható, mindnyájunkat érhet baleset.

— **A zalatnai vérfürdő ereklýéi.** A kolozsvári orsz. történelmi ereklýe-muzeum küldöttségileg képviseltette magát a zalatnai vérfürdő emlékére Lukács Béla által emelt oszlop felszentelésén. Kieszközölte, hogy a koszoruk az ereklýe-muzeumban elhelyeztessenek s ajánlotta, hogy az évforduló évről évre megünnepeltesék.

A muzeum most a nagyon becses ereklýéket, a vértanuk koszorúit megkapta az alábbi levél kíséretében:

Zalatnán, 1899. okt. 27-én.

Az 1848—49. évi ereklýe-muzeumnak, tek. *Kuszkó István* urhoz.

Kolozsvárt.

Önagyméltósága Lukács Béla kegyelmes uram magas meghagyása folytán a preszakai emlékoszlop leleplezési ünnepélyéről koszorukat azzal van szerencsém megkülöndi, hogy f. év és hó 24-én, mint a gyilkosság évfordulója a zalatnai tisztviselőik és nejük nagyrésze e napon ezen évfordulót kegyeletesen megünnepelték, az állami ipari kőfaragó és kőcsiszoló szakiskola növendékei a Hymnus-t elénekelték, Ferenczy István tanár és ev. ref. lelkész megható innát mondott, mely után a *Szózat* elnevelésével a gyászünnepély azzal ért véget, hogy ünnepélyesen kimondottuk ezen évforduló mindenkori megünnepelését.

Vagyok hazafias üdvözléssel

kész hive

Jurinitz János.

— **Athletikai Club Kolozsvárt.** A kolozsvári művelt osztály állással bíró férfi tagjai részére a test edzés kellemes fűzésére előkészítő intézkedéseket tett egy bizottság. E bizottság hat tetedző sport gyakorlását vette tervbe, u. m. 1.) a tornázást, 2.) vívást, 3.) koresolyázást, 4.) kerékpározást, 5.) a football és egyéb labdázás különböző nemeit, felkarolva a magyar labdázást is és nyáron a tekézést. E czélból egy zártkörű működő társaság alakul, melynek tagjai csak fedhetlen előéletű férfiak lehetnek. E társaság évi 12 ft. tagdíj fizetésre kötelezi magát, évről évről előleges részletekben. Maga választja művezetőjét és a mint megalakula a társaság, beilleszkedik a K. A. C. keretébe, melynek igazgató-választmányát — nagy tekintéllyel bírt becsületességét és általános értékű eredményeket elért verseny-bizottságát ismét akezióba vonja. Tagjai, valamint az

egyetemi hallgatók és a középiskolák jelessebb növendékei részére versenyeket is fog kitűzni. Az előkészítő bizottság munkálataival már elkészült. Dr. Haller Károlynak, a tornaegylet elnökének vezetése alatt tegnapi volt a legutóbbi értekezlet. Elhatározták, hogy a kivelre élére felkérjük br. Wessellényi Miklóst, kinek a tornavivő-egylet újjászülését köszönheti, továbbá Feiliszsch Arthur bárót, ki a mult évtizedben egyik előkelő fővárosi torna-egyletnek volt intézője. A pénzári teen-dők vitelére Bagaméry Józsefet, az erd. bank tisztviselőjét kéri fel. A mint a végrehajtó-bizottság megalakul, kibocsájtják az izeket és a mint 100 jelentkező lesz, a gyakorlatokat megkezdik. A gyakorló helyhez jutást megfogja könnyíteni az, hogy a Belmagyar-utczából a tornavivodázhoz már közelebből a dr. Török Imre telkén a Haller Reszó háza mellett egyenes átjáró utca fog nyitltni. Ezáltal a gyakorlóhely könnyen megközelíthető, kézügyben fekvő hely lesz s már is gránitjárda vezet odaig.

— **Unitárius istentisztelet Tövisen.** F. év november hó 5-én az abrudbányai unitárius lelkész Tövisen urvasora osztással összehívott istentiszteletet tart. Az istentisztelet a testvér ev. ref. egyház templomában tartatik. Istentisztelet után Jemesefi Albert gyógyszerész ur házában is értekezlet lesz, a melyen való megjelenésre a szétszórtan élő unitárius hívek ezután is felkérletnek.

— **Heinrik Jozsa felolvasása.** A Mária Dorotyia egyház kolozsvári hõre által rendezet felolvasási czitrus sorai szombaton délután Heinriük Jozsef urhõlgy, a kolozsvári tanitóné képzõ intézet igazgatónõje tartot érdekes felolvasást a drámáról az iskolában. A szép szõmu közõnség nagy figyelemmel halgata az érdekes felolvasást s a végén lelkesen megénekeszte az érdekes igazgatónõt.

— **Választás.** Ince Lajos kaczkoí ev. ref. papot a nagyborosnyói ev. ref. egyház papjává választotta meg. Hívei nagyszabásu ünnepélyt rendeztek tiszteletére. Az ünnepélyt hangverseny és táncmulatság zárta be.

— **Igazságügyi kinevezések.** A király Kenyeres László deési törvényszéki jegyzõt a bethleni, Chibla Ilés budapesti törvényszéki aljegyzõt a topanfalvi, Müller András erzsébetvárosi törvényszéki aljegyzõt a maros-ludasi, Szakás István körösbányai kir. járásbíróági aljegyzõt a körösbányai járásbírószághoz allírákká kinevezte.

— **Meghívás.** 1517. október 31-ének, a reformáció dícsõ napjának évfordulója alkalmából egyházközségünk folyó év és hó 29-én (vasárnap) d. e. fél 10 órakor a szokásos istentisztelet i. dõben, s 31-én (kedden) d. u. fél 3 óra kezdõdõleg, várbeli nagy templomunkban háláadó istentiszteletet, illetõleg emlék-ünnepélyt rendez, melyre egyházunk tanácsosait, képviselõit és minden hívünkét ez uton is atyafiságos indulattal meghívom.

Marosvásárhely, 1899. okt. hó.

Tóthfalusi József.

lelkész.

— **Házasság.** Csiksomlyói Csiky János dr. orvos, egyetemi tanársegéd, Csiky József kir. ítélõtáblai bíró és Király Róza fia, szombaton délelõtt 11 órakor oltárhoz vezette Budapestben magyarzszakodi Hegedüs Irénkét, Hegedüs István doktor és Indali Ida leányát, Hegedüs Sándos kereskedelmi miniszter unokahugát. Az esketést a menyasszony atyai barátja, Szász Károly puspók akarta végezni, — de ebben közbejött betegség meakadályozta s helyette Gergely Antal lelkész adta össze a fiatal párt, szép beszéd kíséretében. Tanuk voltak: Hegedüs Sándor miniszter és Bende Oszkár. Nyoszolyóleányok: Hegedüs Rózsika, Benedek Rózsika. Cabdebó Rózsika és Márton Rózsika. Vöfélyek: Hegedüs Artur, Hegedüs Sándor, Katona Ernõ dr. és Benedek Jenõ.

— **A délafrikai háboru.** Az angolokat utólrte az igazság keze: perfid módon el akarják rabolni egy nép százados szabadságát és hazáját, de csufos vereséget szenvedtek eddig. Igaz, hogy két hatalmas flotta szállítja az új csapatokat Angliából a Fokföldre s a tulnyomó erõ végre is gyõzni fog. De drágán. A boerok megmutatták, hogy nem holmi szerencsén horda ez a nép, a melylyel az angolok úgy bánhatnak el, mint azokkal a szerencsétlen népfajokkal, amelyeket a civilizáció örve alatt kipusztítottak a föld színérõl. Az angolok eddig minden csatát elvesztettek, lapjaik mégis egyre diadalokról beszélnek. A trónbeszéd lázadoknak mondja a boerokat és angol gyarmatnak az orszá-gukat. Ez oly üres beszéd, mint amilyen az angol generalissimusz, aki most hajóra szállt a Fokföld felé s barátainak megígérte, hogy gyorsan végez a boerokkal, mert jelen akar lenni a legközelebbi derbyn...

Ekkora pöffeszkedést még nem látott a világ. Annál ellenszenvesebb ez, mert egy szegény munkásnép szabadságának eltiprá sával kevélykednek ezek az urak.

— **Lovaink kivitele Párisban.** A jövő évi párisi kiállítás a magyar lókvitelnek alighanem nagy hasznót fog hozni, amennyiben egyik párisi nagy lókereskedõczég jövő év februárig közel 8000 darab lovat bérkocsik és omnibusz-vállalatok részére akar Párisba szállítani. Szabadkán máris van a czégeknek e czélra berendezett gyűjtõ-istállója, sõt Budapestre is a vidéken bevásárolt lovak első szállítmánya a minap utnak is indult Franciaország felé.

— **Mikor házasodnak a fejedelmek.** A fejedelmi személyek rendszerint igen ifjú korukban házasodnak. De a mostani élõ uralkodók közül legkorábban mégis Lipót, a belga király házasodott meg; tizennyolcesztendőskorában nõsült. Alfons spanyol király, a mai kis Alfonznak apja, tizenkilenc éves volt, a mikor első nejét oltárhoz vezette; második feleségét, Krisztinát, a mai

regenskirálynõt, huszonhét éves korában vette el. Viktória királynõ még nem töltötte be huszonnegyedik évét, a mikor hûséget esküdött Albert herczegnek. Ugancsak huszon-egy éves korában vette nõit Viktória angol herczegnõt. A walesi herczeg esküvõje idején husz éves se volt még, az elhunyt orosz czár pedig alig néhány hónappal haladta meg ezt a kört. Umberió, az olasz király, huszonégyesztendõskorában esküdött meg a tizenhétéves Margittal, a mi királyunk pedig tudvalevõleg huszonhárom éves korában kelt egybe Erzsébet bajor herczegkisszonnyal, a ki ekkoriban tizenhat éves volt éppen.

— **Szentiványi Árpád és Tisza Pista.** A kormánypárti klubban folyt le a következõ párbeszéd:

— Te Árpád! — kérdé Tisza Pista, mond csak, kiket értetél a „settenkedõk“ alatt?

Szentiványi Árpád egyet rántott a jobb vállán s az õ fülbemásozó gömöries accentusával így felelt:

— Megmondom, ha kérdezed. Azokat értettem, a kik a házelnõki széken ököllel fenyegették meg Péchy Tamást s a kik a házelnõki székõl kéz alatt kimarták Szilágyi Dezsõt. De — tette hozzá Szentiványi Árpád — most már te mondd meg, hogy kit értetél a „konkolyhintõk“ alatt?

Tisza Pista rögtön megfelelt:

— Hogy Péchy Tamásnál és Szilágyi Dezsõnél maradjunk, hát azokat értetem konkolyhintõk alatt, akik Péchy Tamást a mi sorainkból kiédesgették, Szilágyi Dezsõt pedig a saját sorainkból kikieserítették. Meg vagy elégedve?

— Meg vagyok. De tudod-e, hogy a konkoly csak tiszta buza között terem?

— Tudom. De te is tudhatod, hogy magyar ember pedig ha settenkedik csakis szép asszony körül settenedik, egyebütt sehol.

De ezzel még nem volt vége. Kis várta Tisza Pista így szolt:

— Te Árpád, mond meg igaz lelkedre, miért nem maradtál te kint?

— Megmondom Pista, ha elõbb te mondd meg, hogy miért maradtál te bent?

— Miért? Hát csak azért, mert nem volt mivel kimenni.

— Érttem. Én meg csak azért mentem be, mert kint maradni nem volt kivel.

Gyászrovat.

Törökfalvi Török Józsefné szül. Gidófalvi Jancsó Klára Dobokamegye volt alispánjának özvegye Dézsen meghalt.

Ulyefalvi Lnhács Ferencz életének 90-ik évében végelgyengülésben Nagyváradon meghalt.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósítasai és sürgöny-levelei.)

Pártértekezlet.

Bpest, okt. 30.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt tegnapi este 5 órakor József-köruti helyiségeiben értekezletet tartott, melyen határozatokat hoztak arról, hogy f. é. november elsején miképpen rojja le a kegyelet adóját a függetlenségi párt? Elhatározták, hogy a párt nevében megkoszorúzzák Kossuth Lajos, Irányi Dániel és Helffy Ignác sirját. A Kossuth Lajos sirjánál mondandó alkalmi emlékbeszéd megtartására felkérték Ullyés Bálintot.

Ugancsak a tegnapi értekezleten megbizta a párt Barabás Bélát, hogy a képviselõházban legközelebb sürgös interpellációt intézzen a miniszterelnõkhöz a tartalékos katonák ellenõrzési szemléjén a német „hier“ helyett magyar „jelen“-nel jelentkező katonák megbüntetése tárgyában.

Néppárti népgyűlések.

Budapest, okt. 29.

Az országgyűlési néppárt tegnapi egyszerre 4 helyen is tartott népgyűlést. Legnépesebb volt, mint tudósítónk táviratozza, a váczi népgyűlés, melyen a hívös idõ daczára is mintegy 4000 ember vett részt. A Konstantin téren tartott gyűlésen Révész István váczi plébános üdvözölte a néppárt vezérét. Aztán Zichy Nándor beszélt. Majd Vassary Mihály fejtette ki, hogy a kis gazdák érdekében, egy politikai párt sem tett annyit, mint a néppárt. A néppárt zászlaja alá való csatlakozásra hívta fel végül a népgyűlésen jelen voltakat. Beszélték még Rakovszky István és Zichy Nándor gróf, mire a népgyűlés a néppárt éltetésével véget ért.

Ezenkívül néppárti népgyűlések voltak még Tarnóczon, Kézdi-Szent-Léleken és Nagy Nyujtódon.

Beszámoló beszédek.

Budapest, okt. 29.

Tegnap tartotta beszámoló beszé-

dél a mosonyi kerületben Lukács Gyula országgyűlési függetlenségi és 48-as képviselõ. A képviselõ választóinak egész tömege fogadta a megérkezésénél s a beszámoló meghallgatására számosan megjelentek a kerület minden községébõl Monoron. A választók nagy tetszésével találkozott, beszámoló beszédében Lukács Gyula megemlékezett az aktuális politikai kérdések mindenikérõl: a Hentzi-ügyrõl, a választási ügyekben való kuriai bíráskodásról az Ausztriával való kiegyezésrõl, végül pedig a függetlenségi pártnak jövõben elfoglalandó magatartásáról.

Ugancsak tegnapi tartotta beszámoló beszédét a pinczehelyi kerületben Rátkay László, a kerület függetlenségi és 48-as párti képviselõje. — Togadtatására az egész kerület választói megjelentek érkezésénél s az impozáns bevonulás után tartott beszámoló beszédét, melyet a választók minden részében helyeseltek. — Az aktuális politikai kérdéseken kívül kiterjeszkedett különösen azon kérdések mikénti megoldására, melyek a kis gazdák és a munkások érdekében sürgös orvoslást kívánnak.

A betegpénztári törvény reformja.

Budapest, okt. 29.

A fővárosi munkás szakegyesületek és betegpénztárak küldöttei vasárnap délelõtt a nyomdászok szakegyesületében tanácskozást tartottak a betegpénztári törvény módosítása ügyében. Ezen tanácskozásra maga Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter hívta fel a munkásokat, mert a betegpénztárakról szoló törvényt reformálni kívánja. A tanácskozást Teszársz Károly a szaktanács elnöke nyitotta meg. Teszársz Károly, mint eladói részletesen ismertette a betegpénztári törvényt és indítványára kimondották, hogy a munkások érdekeit kellõképpen kielégítõ betegsegélyezés alapfeltételének a kötelezõ állami baleset biztosítás törvényhozási uton való keresztülvitelét sürgeti. Követeli a kormánytól az egységes állami betegsegélyezési törvényt oly módon, hogy a vezetõség két harmadrésben szabad választás utján munkásokból álljon. E törvény életbelépteléseig az anket legjobbnak tartja a szabad ipar-tisztületi pénztárakat, hol a munkások „l“-ban vannak a vezetõségben képviselve. Végül követeli az anket az egyes gyári pénztárak el-törölését.

Katonai erõszak.

Gy.-Fehérvár, okt. 30.

Egész váratlanul a mai napon a váron kívüli közlekedési és sétá utakat, ugy a használatban levõ forrásokat fegyveres katonák szállták meg s megakadályozták a közlekedést.

Csathó János alispán és Novák Ferencz polgármester hivatalos utjokban fegyveres katonaság által fel lettek tartóztatva.

A polgárság az erõszakos eset miatt a legnagyobb izgatottságban van s várja a belügyminiszter intézkedését, mely ha teljes elégtételt nem szolgáltat a megsértett alispán és polgármesternek, veszélytõl lehet tartani.

Országgyűlés.

Budapest, okt. 30.

A képviselõház ma, hosszú szünet után, délelõtt 10 órakor ülést tartott. Három miniszter adott be törvényjavaslatot.

Lukács pénzügyminiszter az indemnytásról, Hegedüs Sándor az új postatakarékpénztár épületrõl és Darányi Ignác a gazdasági munka vállalkozók és segédek, valamint a nap-szamosok közli viszonyról.

Ezután általános figyelem között Barabás Béla függetlenségi állott fel.

Olvasta, ugymond, a lapokban, hogy a közös hadügyminiszter egy rendeletet adott ki, mely szerint a tartalékos katonák csak németül, tudniillik a „hier“- szóval jelentkezhetnek.

A „jelen“ azonban törvényes állami nyelv szava, mert Magyarország önálló állam.

A háboruban ugyebár használják a „rajta magyar“ „előre magyar“ jel-szavakat, sõt a tiszték a Kossuth-nóta éneklését is megengedik, most pedig börtönbe vetik a magyar szóval jelentkezõket.

Madarász József: **Széggyen, gyalázat.**

Barabás: Eddig tudomása szerint nem volt ilyen rendelet.

Lakatos Miklós: **Szemetelenség.** Barabás: A csehek „zedeje“ forradalmi jelszó, mert Csehország Ausztria tartománya.

Elmondja, hogy Aradon egy oláh tartalékost a magyar szóért agyon ki-noztak és halálba kergettek. Vizsgálatot kér. Rizik a miniszterelnökben, hogy lesz bátorsága a magyar nemzeten ejtett sérelmet megtorolni.

Azért interpellálja miniszterelnököt és sürgös orvoslást kér.

Az interpelláció kiadatik a miniszternek.

A legközelebbi ülés szombaton lesz.

Az ülés végén Széll miniszterelnök Barabás Belához sietett s megköszönte mértékletes beszédét.

Barabás azt felelte, hogy Bánffy alatt másként beszélt volna, de bizik abban, hogy Széll a sérelmet lehető gyorsan orvosolni fogja.

Széll miniszter e szavakkal válaszolt:

Az október 6-iki ünnepély alkalmával sem ígertem semmit és az el-nököt leküldtük Aradra, most nem ígér-ek semmit, majd megmutatja a jövõ.

Főszerkesztõ:
BARTHA MIKLÓS.
Felelõs szerkesztõ és lapfuttató:
MAGYAR MÍHÁLY.

NYILTTÉR. *)

A legnyugodtabban járó ember is megbollik a piszkos kavicsban.

Ez történt meg velem is.

A piac egyik sarkán egy rongyokba burkolt alak állt; öreg s talán vak is volt. Én, egy általam mindig segélyben részesített vak koldusnak néztem õt.

Tévedtem.

Én nem épen csekély alamizsnában akartam részesíteni õt, s talán nem is rossz szívbõl.

Feléje nyujtam adományom s õ a leg-imperitensebb hangon rivalt vissza:

— „Én nem vagyok koldus, menjen az!“

Tõbi szavait ide nem írhatom, mert aljasok.

Közlemben egy néhány ifjú volt, kik balesetemben illetlenül röhögtek. Ezen néhány ifjak, mint láttam, a műveltség elemi osztályának még csak a samarak padján ülnek s azt hiszik, hogy az „urat“ okvetlen a divatos kamásli jelõli.

Én már sokszor tapasztaltam, hogy vannak igazi urak rongyokban s frakkokban koldusok.

Gyermekektõl „elégítelt“ nem veszek, legfõnnebb megnadárgolom, ha más alkalommal is illetlenek.

A büszke öregtl meg nem kérek elégtételt, mert mint látam, õ mégis csak koldus a szívében s sajnálom lelki szegénységét, nyomorúságát.

Peiellé Róbert.

Szegénysorsnak ingyen fogtömés és foghuzásban
részesülnek
Kedden és szombaton d. u. 2—3 óráig
Külmonostor-utoza 20. szám.
Dr. Höncz Kálmán
egyet. m. tanár.

E. Hammerschmidt gyógyszerész
által készített
patkány virsli
D. R. P. 95277 és G. M. Sch. 76024 az elismert legjobb patkány-méreg a világon, a mely a patkányokat tömegesen pusztítja és kis mennyiségben is öl. Embereknek és házi állatoknak ártalmatlan. Számítalan elismerõ nyilatkozat minden körben.
Ára: 45 kr. 75. és 1 frt 30 kr.
Fõraktár Kolozsvárt: **Székly Miklós** gyógyszerész-nél.

Káposzta szószához
alkalmas kisebb-nagyobb HORDÓK minden elfogadható árban eladók.
Czím a kiadóban.

Operateur

Dr. Rudas Gerõ egyetemi m. tanár, fogorvos műtermét áthelyezte az új státus épületbe **Fõtér 32—33 szám.** 1. emelet 3-ik ajtó, bejárat Szentegyház-utczában. 4—10

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelõsséget nem vállal a Szerk.

Sz. 3762—899 kig.

1036. 2—3.

Pályázati hirdetmény.

Abudbánya rend. tan. bányavárosnál üresedésen jött városi állat-orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják a szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi november hó 20-ig bezárólag annyiával inkább adják be, mert a később beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása 500 frt havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetés; 30 kr. nappali, 50 kr. éjjeli látogatási díj, szarvas-marha és sertés után 10 kr., juh és kecske után 5 kr., borjú után 5 kr., bárány és gidó után 2 kr., vaddisznó után 10 kr., őz után 5 kr., kisebb vad után 2 kr. hus szemle díjak.

A legelőre először hajtott marhák megvizsgálásáért 5 kr.

A város külterületén a díjakat kétszeresen számíthatja el és ezen kívül fuvardíjban is részesül.

Abudbánya, 1899 október hó 20-án.

Boér,
polgármester.

Sz. 3762—899 kig.

1037. 2—3.

Hirdetmény.

Alólirott városi tanács közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező s Abudbányán a Ferencz-József-téren levő ugynevezett „Detonáta” szállodát és a hozzátartozó „Csetátye” korezmát 1900 évi január 1-étől kezdve három egymásután következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár 2500 frt.

As árverezés 1899 évi november 21-én délelőtt 10 órakor fog a polgármesteri irodában megtartatni.

Fentjelzett napig a bérletre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak 10 százalék bánatpénz melléklésével.

A szálloda áll üzlethelyiség, kávéház, étterem, táncsterem — színi előadásokra is berendezve külön szoba és 11 vendégszobából, istálló, színek, konyha, pincék és nagy udvarból.

Bővebb felvilágosítást a polgármesteri hivatal ad.

Abudbánya, 1899 október hó 20-án.

Boér,
polgármester.

Sz. 3762—899 kig.

1038. 2—3.

Pályázati hirdetmény.

Abudbánya rendezett tanácsu bányaváros tanácsánál üresedésben jött innoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi november hó 25-ig annál inkább nyújtsák be, mivel a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása 500 frt évi fizetés és 8 ürköbméter tüzfifa.

Abudbánya, 1899 október 20-án.

Boér,
polgármester.

4957—899

1044. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a deési kir. járásbíróság 1899 évi 6221 sz. végzése következtében dr. Csizér Ákos ügyvéd által képviselt Hárnik Mendel javára Hárnik Regina ellen 2570 frt s jár. erejéig 1899. évi augusztus hó 25-én fogatosított ki-elégítési végrehajtás útján lefoglalt 2900 frt 25 kora becsült összes bolti berendezések és árucikkek, melyek a Magyar pamutipar részvénytársaság, Freytag Ferenc és Stiansny testvérek javára is felülfoglaltak, valamint B. Geyerhahn czég javára lefoglalt és Hárnik Mendel javára felülfoglalt 200 frtra becsült bolti árucikkekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a maros-ludasi kir. bíróság 1899. V. 4957 sz. végzése folytán 2570 frt tökétkövetelés, ennek és pedig 1100 frtnak 1899 évi április hó 22-től, 1200 frtnak 1899. évi április hó 9-től, és 270 frtnak 1899. évi április hó 19-ik napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 77 frt 65 kban bíróság már megállapított költségek, valamint a felül és alapfoglaltatott követelése erejéig is Maros-Ludason adós üzlethelyiségében leendő eszközölésére 1899 november hó 2. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik; és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Maros-Ludas, 1899 okt. 12.

Cseh Ottó,
kir. jbir. írnok, mint
bir. kiküldött.

Mindenütt dícsérik a híres
MACHLEID-féle
kecskeméti
arckenőcsőt,
mely rövid használat után
minden szoptat, májfol-
tot, himlőhelyet, pörse-
neseket és egyéb kele-
metlen kútségeket bizto-
san elmulaszt. Az are
szép, fiatal, kellemes
bőre színt nyer tőle, a
napbarnítástól meg-
vrije. Kitűnő hatás már
néhány nap múlva ész-
lelhető, egyszeri próba
is elegendő, hogy ezt bárki
örökre megkedvelje. Ha-
tásaa kecskeméti növény-
szappannal oly meglepő
és olcsó, melyet e téren
száptól-szer még el nem
ért és tőlül nem mult.
Kézik jó tulajdonsága,
hogy ártalmatlan utóhatás
sohasem lesz. Egy tégely
ára használati utasítással
32 kr.
Kapható:

Hajnal-szesz.
Biztosan meggyógyít minden fájdalmat, leg köztvény,
reuma, csontfájdalmas, felfázás, migrén, fogfájás, fül-
fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer.
Még alig volt eset reá, hogy számos, sikertelenül használt
szerek után a hajnal-szesznek enyhítő hatása ne lett volna.
Sok ezer elnyomordott beteg küszöni már ezen szornak
teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr.
Kapható:

Farkas Ignác
„Mátyás király” című gyógyszeráránban Keoskométen
és minden nagyobb vidéki gyógyszeráránban.
Főraktár Török József gyógyszerárán Budapest.

170. 7—10.

Cornwall-kazán

50 négyzetméter tüzfelület, 8 légköri nyomással, 2 év óta üzemben, kifogástalan állapotban, a kazánberendezés megnagyobbítása következtében **decemberben eladó lesz.**

A kazán addig a Bihar-Szilágyi-Olajipar részvénytársaság mezőtelegdi gyárában üzemben megtekinthető.

Ajánlatok a Bihar-Szilágyi-Olajipar részvénytársaság igazgató-ságához (Budapest, VI. Andrássy-ut 30.) intézendők. 1045. 1—3

Az „Európa” kávéház

Kolozsvár, főter 22. szám.

nagyon szép barok stílyben újra berendezve. a modern igényeknek teljesen megfelelően ellátva

hétfőn, október 30.ikán
megnyílik.

A n. é. közönség becses látogatását kéri tisztelettel

1046. 1—3.

Tauszik Alajos.

Eladó gőzszenasajtó

naponta 300 métermázsa munkaképességgel,
teljesen jókarban.

Értekezhetni **Meisel Kálmánnál Tordán.**

1026. 5—6.

Telefon 394.

Telefon 394.

ÉDES MUST

kapható

nagyban és kicsinyben!

Engelmann H.

1033. 3—3.

borkereskedésében, Óvár, városi sörház.

Frank-Kiss János Fiai

Kolozsvárt, főter 30—31.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
üveg,- porcellán- és lámpa kereskedésünket

valamint

Kályhagyári raktárunkat

Főter 30—31. sz. új Status palota helyeztük át és a mai napon a legvázalatosabb berendezéssel megnyitottuk.

A pontos kiszálgálatra, olcsó árak mellett legnagyobb gond fordítatik.

Kiváló tisztelettel

1019. 4—4.

Frank-Kiss János Fiai.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt, Főter 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítettnek.

257.67 x.)

Legczélszerűbb vásári ajándék

nagyonknek és kicsinyeknek

egy jó meleg ruházat.

Férfi ruha-osztály.

Egy Loden kabát 6—22 frtig.
Egy bőrrel bélelt kabát 12—40 frtig.
Egy téli kabát 875—50 frtig.
Egy téli öltöny 975—40 frtig.
Egy téli nadrág 250—12 frtig.

Gyermek ruha-osztály.

Egy téli köpeny 4—22 frtig.
Egy téli kabát 6—30 frtig.
Egy koresólya kabát 350—20 frtig.
Egy téli öltöny 250—25 frtig.
Egy téli nadrág 180—10 frtig.

Városi és utazó bundákból dus választék. Nagy raktár gyaipar szövetelekből. Mérték utáni megrendelések a vidékről is gyorsan és pontosan lesznek eszközölve.

Olesó határozott árak.

Kassowitz Fülöp

megbízott Deutsch József

férfi- és gyermek ruha-gyáros

Főter 30.

965. 1—4.

a kath. egyh. újonnan épült palotájában.

Lakatos József Koronás áruháza Belközép-utca 13. szám.

LAKATOS JÓZSEF

koronás áruháza

Kolozsvárt, belközép-utca 13. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint sikerült egy pár ezer darab

lemez-koszorut

olcsó árban megvenni és azt olcsón elárusítani, ennél fogva már **1 koronáért** igen szép és állandó porcellán rózsával és gyönggyel díszítve kaphatók.

Azonkívül ajánlom dúsan felszerelt raktáromban levő

diszmü-, játék-, cipő- és fehérnemű áruimat, valamint 500 kivételben nagy raktárt tartok **levelezőlapokból,** ugymint virágos, főváros, vidéki város, külföldi városok stb.

20 darab ára 1 korona.

Esedezem becses látogatásért

Maradtam kiváló tisztelettel

Lakatos József.

1011. 5—5.

Lemez és gyöngykoszoruk.

Lemez és gyöngykoszoruk.

„ORIENT”

◀ kávéház, étterem- és szálloda ▶

Nagy-utca 6. sz., Nagyhíd-utca 7. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nagy-utca 6. sz., és Nagyhíd-utca 7. sz. alatt levő kávéházamat, szállodámat és éttermemet „**ORIENT**” névvel megnyitottam és azt házilag kezelve a n. é. közönség rendelkezésére bocsátottam.

Mérsékelt szobaárak! Kitűnő magyar konyha! Pontos kiszálgálás.

Valódi és tiszta erdélyi borok, gázvilágítással ellátott tekepálya (nyári és téli mulatóhely.) Újonnan berendezett szobák **50 krtól 1 frt 40 krig.**

Olesó havi élkezőre előfizetéseket elfogadtnak.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri, tisztelettel

920. 11—26.

A HÁZTULAJDONOS.

A NAGY KRACH!!

New-York és Londonban nem kímélték meg az európai szárazföldet sem és azért egy nagy ezüstárugyár indíttatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én felvagyok hatalmazva ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán **6 frt 60 krtól** küldöm a következő tárgyakat:

6 darab finomabb asztali kóst, val. angol pengével,
6 darab amerikai szab. ezüst vellát, egy drbból,
6 darab amerikai szab. ezüst evőkanalat,
12 darab amerikai szab. ezüst kávékanalat,
1 darab amerikai szab. ezüst levesterőt,
1 darab amerikai szab. ezüst tejmerőt,
2 darab amerikai szab. ezüst tojás-serleget,
6 darab angol Viktória-tálcazt,
2 darab igen hatásos gyertyatartót,
1 darab teaszűrőt,
1 darab finom csukorszórót,

44 darab összesen csak 6 frt 60 kr.

Ezen 44 tárgy előbb 40 frtba került és most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. Hozzá tisztító por 10 kr. Az amerikai szabad. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színet 25 esztendőig is megtartja, a miért jótállók. Annak bizonyosságául, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magamat bárkinek, kinek az áru nem tetszik a pénzt visszaadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyedül csak

HIRSCHBERG A.-nál

a szabadalmazott amerikai ezüstgyárak kivélti áruházában kapható

Bécs, II., Rembrand-strasse 19/K. Telefon 7114.

Szétküldés utánvéttel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém.)

Kivonat az elismerő levelek ezreiből:

„Megkaptam a küldeményt és megvagyok elégedve, kérek újabb egy küldeményt 6 frt 60 krtól. — Kolozsvár, Bauffly báróné.

A küldeményt megkaptam, nagyon megfőtel. Csád, 1898 szept. Chotek-G. C. grné.

A készletet megkaptam, igen megvagyok elégedve, kérek nagyobb küldeményt. — Budapest, I. Fő-utca 7. Paikert Alois dr. cs. és kir.kalona-orvos stb. stb.”

703. 16—20.

Ny. Magyar Mihály „Ellenzék” nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. sz. alatt, Telefonszám 283.